

II. FRIEDRICH DÖNEMİ'NDE SARAY HAYATI: BİLİMSEL VE KÜLTÜREL FAALİYETLER

Ergun ÜSTÜN¹

Atıf: Üstün, E. (2023). II. Friedrich döneminde saray hayatı: bilimsel ve kültürel faaliyetler. *Hitit Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(2), 531-544. doi: 10.17218/hititsbd.1388757

Özet: IX. yüzyılda Müslümanlar tarafından fethedilen Sicilya, yaklaşık iki buçuk asır kadar İslam hâkimiyeti altında kaldı. Müslümanların adadaki siyasi egemenliği bu süreyle sınırlı olsa da, Sicilya'da oluşan İslam medeniyetinin bilimsel, sosyal, kültürel, idari vb. birçok alandaki etkileri yüzyıllar boyunca devam etti. Bu durum Endülüs gibi Sicilya'nın da İslam kültür ve medeniyetinin Batı'ya açılan bir diğer kapısı olmasını sağladı. Sicilya Kralı II. Friedrich'in sahip olduğu entelektüel birikim ve seküler düşünce anlayışının temelinde, yetişmiş olduğu Sicilya'daki kültürün rolü kaçınılmazdır. Başta Arap olmak üzere Grek ve Latin medeniyetlerinin etkisi ile mozaik bir yapıya bürünmüş olan Sicilya'nın bu çok kültürlü ortamında yetişen II. Friedrich, erken yaştan itibaren kozmopolit bir düşün yapısına sahip oldu. Onun skolastik düşünce anlayışının yerine bilim ve mantığı merkeze koyan bir zihniyete sahip olması; saray hayatının bu doğrultuda şekillenmesinde rol oynadı. Sicilya Kralı II. Friedrich tüm hayatı boyunca bilim adamlarına büyük saygı gösterdi ve onları himaye etti. Böylece II. Friedrich döneminde birçok bilim adamı Sicilya'da bilimsel ve kültürel faaliyetlerin gelişmesine önemli katkılarda bulundu. Sicilya'da başta klasik metinler olmak üzere bilim ve felsefe eserlerinin tercüme faaliyetleri sonucu İtalyan Rönesans'ının da temelleri atıldı. Bu çalışmada II. Friedrich döneminde Sicilya'da gerçekleştirilen bilimsel ve kültürel faaliyetlere yer verilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sicilya, II. Friedrich, Saray Hayatı, İslam Kültürü, Bilimsel Faaliyetler

Palace Life During the Reign of Frederick II: Scientific and Cultural Activities

Citation: Üstün, E. (2023). Palace life during the reign of Frederick II: scientific and cultural activities. *Hitit Journal of Social Sciences*, 16(2), 531-544. doi: 10.17218/hititsbd.1388757

Abstract: Sicily, conquered by Muslims in the 9th century, remained under their dominion for approximately two and a half centuries. Although the political dominance of Muslims in Sicily lasted for two centuries, the scientific, social, cultural, administrative, and various other influences of Islamic heritage on the island continued for many centuries. This situation made Sicily, like Al-Andalus, another gateway of Islamic culture and civilization to the West. The role of Sicily, where a mosaic structure influenced by Islamic, Greek, and Latin civilizations had emerged, in shaping the intellectual accumulation and secular thought of King Frederick II is inevitable. Raised in the multicultural environment of Sicily, which had been transformed into a mosaic by the influence of civilizations, especially Islamic, Greek, and Latin, King Frederick II developed a cosmopolitan mindset from an early age. His inclination towards a thought system that prioritized science and logic over scholastic thought played a role in shaping the court life accordingly. Throughout his life, King Frederick II showed great respect for and patronage of scientists, thus contributing significantly to the development of scientific and cultural activities in Sicily during his reign. As a result of translation activities of scientific and philosophical works, including classical texts, in Sicily, the foundations of the Italian Renaissance were laid during the era of King Frederick II. This study will explore the scientific and cultural activities that took place in Sicily during the reign of King Frederick II.

Keywords: Sicily, Frederick II, Palace Life, Islamic Culture, Scientific Activities

Araştırma Makalesi / Research Article

Makale Geliş Tarihi / Submitted: 09.11.2023

Makale Kabul Tarihi / Accepted: 23.12.2023

¹ Dr., eustun28@hotmail.com | <https://orcid.org/0000-0001-6632-1075>

1. GİRİŞ

Akdeniz'in en büyük adası olan Sicilya, sahip olduğu kadim tarihinin yanı sıra şüphesiz zengin bir sosyokültürel geçmişe de sahipti. Ada, çalışmamızın ana temasını oluşturan Sicilya Kralı II. Friedrich¹ dönemi öncesinde sırasıyla Bizanslıların, Müslümanların ve Normanların² egemenliği altında bulundu. Bu durum, Doğu ile Batı kültürünün harmanlandığı Sicilya'da döneminin ilerisinde bir kültür ve hoşgörü anlayışının tesis edilmesinde fazlasıyla etkili oldu. Bu dönemde Batı dünyası ilmi anlamda geri kalmış olup; bilim, teknik, kültür, sanat, edebiyat vb. alanlarda Müslümanların medeniyete yön verip dünyaya liderlik ettiği bir süreç yaşanmaktaydı. Bu bağlamda Endülüs'ten sonra Müslümanların Batılılarla bir arada yaşayıp Doğu'nun bilimsel ve kültürel birikiminin Avrupa'ya ulaştığı bir diğer ülke Sicilya'ydı.

Sicilya Kralı II. Friedrich'in zamanla "dünya harikası" anlamına gelen "stupor mundi" lakabıyla anılması boşuna değildi. II. Friedrich çağının ilerisinde entelektüel bir idareci olup bilime sonsuz bir merak beslemekteydi. Onun bu karakterinin altında yatan temel etken ise kendisinin İslam kültür ve medeniyetinin hala çok güçlü olduğu Sicilya'da yetişmiş olmasıydı. O daha çocukluk döneminden itibaren Müslümanlarla iç içe olmuş, Arapçayı öğrenmiş bulunmaktaydı.

Orta Çağ'ın son büyük imparatoru olan II. Friedrich, skolastik düşünce ve anlayış kalıbının dışına çıkan, seküler bir idareci olmayı başardı. Bu durum dönemin şartları düşünüldüğünde oldukça zorlu ve cesurca bir girişimdi. Nitekim kendisi Papalık tarafından defalarca sapkın, dinsiz, hatta Müslüman olmakla itham edilmiş ve iki kez aforoz cezasına maruz kalmıştı. II. Friedrich kendisine yönelik tüm baskı ve ithamlara rağmen sahip olduğu özgür düşünce yapısını savunmaktan vazgeçmedi ve bu doğrultuda hayatı boyunca mücadele etmeyi sürdürdü.

Normanlar, yaklaşık iki buçuk asırdır Müslümanların hâkimiyetinde bulunan Sicilya'yı ele geçirdiklerinde adada yerleşmiş olan İslam kültür ve medeniyetine hayran kaldılar. Sicilya'yı mevcut olan kurumlarla idare etmeye devam ettiler; zira Normanlar ilmi ve kültürel yönden Müslümanlardan oldukça gerideydiler. Böylelikle Normanlar idaresinde Müslümanların oluşturduğu devlet teşkilat ve sistemi aynı şekilde kullanılmaya devam etti. Norman idareciler, Müslüman bilim adamlarının faaliyetlerini sürdürmeleri için onların çalışmalarını destekleyerek kendilerini himaye ettiler.

Normanlardan sonra II. Friedrich döneminde Sicilya'da bilimsel ve entelektüel hayat devam etme imkânı buldu. Sicilya Kralı II. Friedrich, anne tarafından dedesi olan II. Roger gibi Müslümanlara ve bilim adamlarına saygı gösterdi. Herhangi bir etnik ya da dini kimlik ayırımı yapmadan tüm âlimlere çalışma imkânı sağladı ve kendisi de bizzat bilime meraklı olan aydın bir şahsiyetti. Onun bilime olan düşkünlüğü ve meraklı yapısı, Sicilya yoluyla başta İtalya'da olmak üzere Avrupa'da Rönesans'ın filizlenmesinde oldukça önemli bir rol oynadı. Bu bağlamda II. Friedrich ve Sicilya'nın Avrupa'daki bilime olan katkısı, Endülüs'ünki kadar büyük boyutta olmasa da dikkate değerdir. Özellikle burada gerçekleştirilen tercüme faaliyetleri, dönemin bilim dili olan Arapçadan Latinceye aktarılan eserleri oldukça değerli kıldı. Bu çalışmada Sicilya Kralı II. Friedrich'in bilime olan merakı ve bu doğrultuda Sicilya'da gerçekleştirilen bilimsel ve kültürel faaliyetler ele alınıp tartışılacaktır.

Çalışmanın giriş kısmında Müslümanlar ve Normanlar döneminde Sicilya hakkında genel bilgiler verildikten sonra II. Friedrich döneminde Sicilya sarayında gerçekleşen bilimsel faaliyetler ve kültürel faaliyetler ele alınacaktır. Yine bu başlık altında yer verilen yan başlıklarda II. Friedrich'in Müslümanlarla olan ilişkileri ve bunun yansımaları ortaya konduktan sonra bir diğer yan başlık

altında II. Friedrich'in bilim merakı ve tutkusunu yansıtan yaptırmış olduğu ilginç deney ve gözlemlere yer verilecektir.

2. AMAÇ VE YÖNTEM

Bu çalışmada başta İslam kültür ve medeniyeti olmak üzere Grek ve Latin kültürüyle harmanlanmış olan Sicilya'da II. Friedrich döneminde gerçekleştirilen bilimsel ve kültürel faaliyetler ele alınacaktır. Bunun yanı sıra Sicilya üzerinden Avrupa'ya nüfuz eden İslam medeniyetinin buradaki bilim ve kültür dünyasına olan katkısı ortaya konulacaktır.

Çalışma tarihi bir araştırma olduğu için literatür tarama araçlarıyla elde edilen ana kaynak ve modern telif eserlerin öncelikle genel tasnifi yapıp daha sonra çalışmanın çerçevesine göre içerik analizleri ve değerlendirmeleri yapılmıştır. Özellikle dönemin müellifleri tarafından kaleme alınmış kronikler ve diğer yazılı kaynaklar tahlil ve tenkit edilerek, veriler karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Kroniklerde yer alan bilgiler dönemin düşünce anlayışına göre şekillendiği için ister istemez taraflı, abartılı veya sübjektif yaklaşımlar içermekle birlikte özgün birer ana kaynak olmaları bakımından oldukça değerlidir.

Çalışmada kullanılan dönemin kronikleri en önemli başvuru kaynaklarımız olmakla birlikte bu kaynaklarda verilen bilgilerin sınırlı ve genel itibarıyla öznel bir bakış açısına sahip olmaları, metinde aktarmış olduğumuz bilgilerin kesinlik ya da tam anlamıyla doğruluk kazanmasına imkân vermemektedir. Yine de ele aldığımız konu, kullanılan kronikler ve bu alanda yapılan yerli ve yabancı araştırmaların ışığında mümkün mertebe açıklanmaya ve tartışılmaya çalışılmıştır.

3. II. FRIEDRICH DÖNEMİ'NDE SİCİLYA'DA GERÇEKLEŞTİRİLEN BİLİMSEL VE KÜLTÜREL FAALİYETLER

Jamsilla Kroniği'nde II. Friedrich ile ilgili olarak verilen bilgiler, onun sahip olduğu düşünce yapısı ve bilime olan bakışını yansıtmaya bakımından oldukça önemlidir. Jamsilla Kroniği'ne göre; II. Friedrich koca yürekli bir adamdı... Her girişiminde mantığına dayanarak sağduyulu bir şekilde hareket ederdi... Sadece bilimin samimi bir öğrencisi değildi; aynı zamanda kendi hükmettiği yerlerde bilimin yayılmasına çabaladı. Gerçekte onun hükümlerinin erken döneminde Sicilya Krallığı'nda pek az bilgin adam vardı. Bu yüzden imparator, beşeri sanatlar ve buna yönelik okullar kurdu ve her disiplini bölümlere ayırdı; cömert teşvikler yoluyla dünyanın birçok yerinden bilginleri kendi bölgesine çekmeye başladı (Jamsilla, 2017, s.83).

Onlara kendisinin zengin hazinesinden maaşlar ödemeye başladı. Bunun yanı sıra ihtiyaç sahibi öğrencilere burs verdi. Böylece hiç kimse, kendi sosyal durumuna bakılmaksızın ilmi çalışmalarından mahrum bırakılmadı. İmparator kendisinin derin entelektüel merakından dolayı, bilhassa doğa bilimlerine yönelik merakından dolayı kuşların bakımı ve doğası üzerine bir kitap dahi yazdı. Bu kitap da onun bilime olan tutkusunu yansıtmaktadır. Aynı şekilde o, hukuk kurallarına değer veriyordu ve onlara bağlıydı. Hiç kimse, doğrudan imparatorun kendisi bile olsa, ona karşı adaleti talep etme hakkından mahrum bırakılmazdı (Jamsilla, 2017, s.84).

Jamsilla Kroniği'nde yer alan bu bilgiler ışığında; Sicilya Krallığı'nın yanı sıra Kutsal Roma İmparatorluğu ve Kudüs Krallığı taçlarına da sahip olan II. Friedrich'in skolastik düşünceye karşı seküler bir idareci olup bilimi ve mantığı merkeze koyan, önyargılardan uzak, döneminin sığ kalıplarına sığmayan entelektüel bir kişiliğe sahip olduğu açıkça görülmektedir.

Müslüman ve Yahudi bilim adamlarına sarayında çalışma fırsatı veren II. Friedrich sayesinde Sicilya'da gerçekleştirilen tercüme ve diğer bilimsel faaliyetler, bir bakıma Rönesans'a önyak oldu. Bu bağlamda II. Friedrich'in Avrupa'daki bilimsel ve kültürel gelişmeye olan katkısı yadsınamaz bir gerçektir. Yukarıda daha önce belirttiğimiz üzere bu dönemde Müslümanlar ilim

dünyasına öncülük etmişlerdir. Bu nedenle Doğu'nun Batı'ya açılan kapılarından biri olan Sicilya; matematik, astroloji, tıp ve felsefe üzerine Arapça kitaplar bulmak için gelen Latin bilim adamlarının uğrak yeri oldu. Bunlar metinleri anlamak, zor kelimeleri yorumlamak veya dilini öğrenmek için Müslümanlar ve Yahudilerle birlikte çalıştılar. Latin dünyasında Müslüman bilim adamlarına ve filozoflara karşı gerçek bir saygı söz konusuydu. "Arap öğrenimi" anlamına gelen "doctrina arabum" sözcüğü, üstün öğrenimin kodu olarak XII. yüzyılın Latince belgelerinde yer almaktaydı (Weltecke, 2011, s.103).

XII. yüzyılda mevcut bilim dili Arapçaydı. Grekçe eserlerin Arapçadan Latinceye çevirileri, doğrudan Grekçeden yapılan çevirilerden önce gelmekteydi. Grek düşünürlerin eserleri üzerinde yapılan Arapça yorumlar, Avrupa düşüncesini derinden etkiledi. Müslümanların tıp, matematik ve astronomi gibi pek çok alanda kendilerine ait bilimsel eserleri tercüme edilerek Avrupa'ya ulaşma fırsatı buldu. II. Friedrich zooloji, tıp, felsefe, matematik ve özellikle de astronomiye büyük ilgi duyuyordu. En sevdiği iki bilim adamı "Almagest" adlı eseri 1138 yılında Arapçadan Latinceye çevrilmiş olan Batlamyus ve Müslüman-Türk astronom el-Fergâni'ydi. II. Friedrich'in emriyle Arapçadan tercüme edilen fizik ve mantık alanındaki eserler, kendisi tarafından Bologna Üniversitesi'ne hediye olarak gönderildi. II. Friedrich, Salerno'daki tıp fakültesinde Avrupa'daki ilk anatomi bölümünü kurdu. Bununla birlikte 1224 yılında Napoli'de de bir üniversite kurdu (Ahmad, 1975, ss.88-90).

II. Friedrich böylece devlet kademelerinde çalıştırmak üzere hukukta yetenekli, entelektüel, iyi eğitilmiş kişiler yetiştirmeyi hedefledi Adaleti laik ya da ruhani soyluların kendilerinin yönetmesine şiddetle karşı çıktı. II. Friedrich bu şekilde Sicilya'da koymuş olduğu yasaların rahatça uygulanmasını öngörüyordu (Kantorowicz, 1957, s. 132-133). Salerno'da kurulan tıp okulunda eğitim gören öğrenciler, altı yıllık bir eğitim sonucu hekim; yedi yıllık bir eğitim gördükten sonra ise cerrahlıkta uzmanlık elde ediyorlardı. Ayrıca İbn Sina'nın tıp alanındaki meşhur eseri "el-Kânûn fi't-Tıbb", İtalya'daki üniversitelerde XVII. yüzyıla kadar referans kitap olarak alınıp okutuldu (Tez, 2001, s.259).

3.1. II. Friedrich'in Sarayında Çalışan Bilim Adamları ve Faaliyetleri

II. Friedrich'in sarayında çalışan en önemli bilim adamlarından birisi İskoçyalı Michael Scot'tu³. Scot, Toledo'dan Bologna'ya taşındığı 1227 yılından hayatını kaybettiği 1235 yılına kadar II. Friedrich için çalışmalarını sürdürdü (Gabielli, 1958, s.58). Scot, Aristoteles'in hayvan bilimine dair eseri ile astronom el-Bitrûci'nin bir eserini ve İbn Rüşd ile İbn-i Sina'nın eserlerinden bazılarının çevirilerini gerçekleştirdi (Watt, 2013, s.96; Yıldız, 2017, s.187). Michael Scot'tan sonra II. Friedrich'in sarayında çalışan bir diğer ünlü bilim adamı Antakyalı Theodore ("Üstat Theodore") idi. 1236 yılında Sultan el-Kâmil tarafından II. Friedrich'e gönderilen Antakyalı Theodore, Musul ve Bağdat'ta eğitim görmüştü (Ahmad, 1975, s.90).

Antakyalı Theodore, II. Friedrich'in saray astroloğu idi ve kralın Arapça resmi mektuplarının derlemesini yürütmekteydi (Tez, 2014, s.124). Bununla birlikte Moamyn'in (Mü'min) doğancılık üzerine yazmış olduğu "De Scientia Venandi per Aves" adlı eserini tercüme etti. II. Friedrich, 1240-41 yılındaki Faenza Kuşatması'nı⁴ bu tercümenin taslağını kontrol etmekle geçirdi. II. Friedrich, kendi gözlem ve deneyimlerine dayanarak yazdığı "De Arte Venandi cum Avibus" (Kuşlarla Avlanma Sanatı Üzerine) adlı eserinde Moamyn'in yapıtından faydalandı (Abulafia, 1994, s.221). II. Friedrich'in ele almış olduğu bu eser Ornitoloji (kuş bilimi) alanında yazılmış en önemli yapıtlardan biri olma özelliğini halen sürdürmektedir. Eserde başta kuşların çeşitleri, özellikleri, anatomisi olmak üzere onların yaşam alanları ve II. Friedrich'in gözlem ve araştırmalarına dayanan birçok bilgi bulunmaktadır (Yıldız, 2017, s.186).

Şekil 1 II. Friedrich'in yazdığı "De Arte Venandi cum Avibus" adlı eserin Vatikan Apostolica kütüphanesinde bulunan nüshasından bir örnek

Kaynak: (Federico II, 2011, s.461)

Antakyalı Theodore döneminde II. Friedrich'in sarayına misafir olan bir başka önemli bilgin Pisalı Leonardo Fibonacci'dir. Fibonacci, Batı'nın ilk büyük matematikçisi olarak bilinir. Pisalı olan Fibonacci Mısır, Suriye, Yunanistan, Sicilya ve Güney Fransa'ya seyahat ederek Müslüman bilim adamları ile iletişime geçti. Daha sonra Pisa'ya geri dönüp aritmetik, cebir ve geometri alanlarında kitaplar yazdı. Fibonacci, sıfır kavramını Arapça şekliyle alarak "sifr" şeklinde Latinceye aktaran ilk Batılı matematikçidir (Sezgin, 2019, s.206). Leonardo Fibonacci, "sifr" kelimesini ilgili eserinde Latince "cephirum" şeklinde kullandı. Böylece cephirum, Leonardo Fibonacci'nin eseri üzerinden Batı'ya önceleri "zefero", daha sonra ise "zero" olarak geçti (Hunke, 1975, s.81, Watt, 2013, s.99).

Fibonacci'nin en bilinen ve önemli eseri 1202 yılında ele aldığı Hint-Arap rakam sistemini anlattığı "Liber Abaci" adlı çalışmasıdır. Daha sonra 1220 yılında geometri üzerine "Practica Geometrica" adlı çalışmayı yazan Fibonacci; bunlardan başka "Flos", "Letter to Magister Theodorus" ve "Liber Quadratorum" olmak üzere toplam üç eser daha kaleme aldı. Bu çalışmalardan 1225 yılında kaleme aldığı Liber Quadratorum (Kare Sayıların Kitabı) adlı eseri kendisi tarafından II. Friedrich'e ithaf edildi (McClenon, 1919, ss.2-3). Eser II. Friedrich'in Fibonacci'ye sorduğu iki soruyu cevaplamak amacıyla yazıldı. Bu sorular; "beş eklendiğinde veya çıkarıldığında her zaman bir kare sayının ortaya çıktığı bir sayı bulmak", ve "sayıları karmaşık Pisagor denklemlerinin ürünü olan üç sayı belirlemesi şeklindeydi" (Delle Donne, 2019, s.1).

II. Friedrich'in kâtipliğini yapan ve tercüme faaliyetlerinde bulunan bir diğer önemli isim Palermolu bir Yahudi olan Mose (Musa) idi. Palermolu Mose, Yunanca aslı Hipokrat'a ait olan Arapça Kitâbü'l-Baytara'yı tercüme etti. Bir diğer Yahudi bilim adamı olan Abba Mari'nin oğlu Jacob (Yakub) ise İbn Rüşd'ün şerh ettiği el-Macestî'yi tercüme etmişti. Görüldüğü gibi

sarayındaki tercüme faaliyetlerine oldukça önem veren II. Friedrich, muhtemelen er-Râzî'ye ait olan "eş-Şebab ve'l-Mellâh" adlı eserin de Arapçadan Latinceye kazandırılmasını sağladı (Moreno, 2007, s.192). İspanyol asıllı bir Yahudi olan ve 1247 yılında İtalya'ya gelen Solomon Cohen, Arapça büyük bir bilimsel ansiklopedinin yazarı olup aynı zamanda bu ansiklopediyi İbraniceye tercüme etti. Ayrıca İbn Rüşd'ün el-Külliyât fi't-Tıbb'ı 1255 yılında Padova'lı bir Yahudi olan Bonacossa tarafından tercüme edildi (Ahmad, 1975, s.91).

3.2. II. Friedrich'in Müslümanlarla Olan İlmî ve Kültürel İlişkileri

Sicilya Kralı II. Friedrich, sarayında ağırlayıp çalıştırdığı bilim adamlarının yanı sıra Doğu'ya yaptığı Haçlı Seferi ve gönderdiği mektuplar aracılığıyla dönemin önde gelen Müslüman bilim adamlarına sorular yönelterek bilgi edinmeyi de ihmal etmedi. Bu sayede hem ilgili konulardaki merakını gideriyor, hem de bilime olan tutkusunu açıkça ortaya koyuyordu (Abulafia, 1988, s.252; Ahmad, 1975, s.91; Allshorn, 1912, s. 93). Kral II. Friedrich ve Eyyübî Sultanı el-Kâmil muhtemelen hiç yüz yüze görüşmediler ancak mektuplaştılar.⁵ 1225'teki ilk temas, her iki taraf için de amaçsız olmayan ancak özellikle II. Friedrich'in Arapça konuşması ve benzer entelektüel ve felsefi ilgileri paylaşan bu iki hükümdarın birbirlerini takdir etmeleri nedeniyle karşılıklı saygıya dayanan dostane bir ilişkiye dönüştü. Birbirleriyle mektuplaştılar; birbirlerine "*yıldızların seyri, Aristoteles'in mantığı, kan dolaşımı ve cebir ile geometrinin uygulanması*" hakkında sorular sordular (Horst, 2009, s.60).

Bilimsel ve kültürel yönden yakınlaşan iki hükümdar birbirlerine cömert hediyeler sunmayı da ihmal etmediler. Makrîzî, imparatorun kendi arabasını eyer ve yıldızlı koşum takımıyla birlikte sultana teslim ettiğini bildirir. Sultan el-Kâmil bu iyiliğe altın, gümüş, değerli maymunlar ve mücevherlerin yanı sıra imparatorluk hayvanat bahçesinde Sarazen (Müslüman-Arap) hayvan binicilerinin bakımına emanet edilen bir fil, en iyi cins tek hörgüçlü develer ve maymunlar göndererek karşılık verdi (Horst, 209, s.60; Masson, 1957, s.136). İmparatorun hayvanat bahçesinde bunlardan başka aslan, panter, leopar, zürafa ve çeşitli kuşlar bulunuyordu. II. Friedrich, Haçlı Seferi sırasında Doğu'da avcı kuşlarla ilgili eğitimleri de deneyimleme fırsatı buldu. Ayrıca onlardan istifade etmek amacıyla Doğu'daki bazı deneyimli kuş avcılarını beraberinde ülkesine götürdü (Tez, 2014, ss.120-121). Ayrıca iki liderin Kudüs'ü diploması yoluyla anlaşarak paylaşması, Haçlılar ile Müslümanlar arasında görülebilecek oldukça ender bir durumdu (Allshorn, 1912, ss. 94-95; Çekiç, 2017, ss. 85-87). Öte yandan Kudüs'ün paylaşılması için yapılan bu anlaşma; ne Haçlıları ne de Müslümanları memnun etmemiş, iki taraf da idarecilerini kendi dinlerine ihanet etmekle suçlayıp onları başarısız olarak görmüşlerdi.

Şekil 2 Milano'daki Castello Sforzesco Müzesi'nde yer alan ve Sultan el-Kâmil tarafından İmparator II. Friedrich'e hediye edilen fil ile onun Sarazen bakıcısını tasvir eden bir duvar freski

Kaynak:(Arş. Gör. Burak Arslan'ın kişisel arşivi, Milano, İtalya, Ekim 2023)

II. Friedrich'in Sultan el-Kâmil'e yazdığı mektupta sorduğu bildirilen dört soru ve bunların Endülüslü Müslüman filozof İbn Seb'in tarafından verilen cevaplarını içeren meşhur çalışma "el-Ecvibetü's-Sıkılliyye" (*Sicilya Cevapları*), imparatorla ilişkilendirilen en ünlü eser olma özelliğini taşımaktadır. Bu esere göre II. Friedrich, İbn Seb'in'e şu soruları yöneltmiştir: 1. Âlemin kadim olduğunu söyleyen Aristo'nun bu konudaki kanıtları nelerdir? Eğer âlemin kadim olduğuna dair kanıtları yoksa neden bu konuda söz söylemiştir? 2. Metafiziğin gayesi ve eğer varsa zorunlu mukaddimleri nelerdir? 3. Kategoriler nelerdir? İlimlerde ne şekilde kullanılırlar? Bu sayılarda artma ve eksilme mümkün müdür? Mümkün olduğunun veya olmadığının kanıtları nelerdir? 4. Nefis ölümsüz müdür? Ölümsüz ise bunun kanıtı nedir? İskender Afrodisi (Afrodisiyalı Alexandros), Aristo'ya bu konuda nerede muhalefet etmiştir? (İbn Seb'in, 2013, ss.7-8).

İbn Seb'in'in II. Friedrich'in sorduğu soruları cevapladığı bu eserin Doğu'da merak uyandırmakla birlikte o dönem için Batı'da benzer bir etki yaratmadığı söylenebilir. İbn Seb'in'in, II. Friedrich'in sorduğu sorulara verdiği cevaplardaki üslubunun kibirli ve alaycı olması da eserin dikkat çeken bir başka yönüdür. Günümüzde Anna Akasoy'un yaptığı bir çalışma, bu konuda tüm bilinenlere karşı mevcut olan bakış açısını değiştirmiştir. Akasoy'a göre İbn Seb'in'in Sicilya Cevapları adıyla çıkardığı kitap gerçek değildir. Akasoy, yazarın II. Friedrich ile tanışmasının mümkün olmadığını çünkü İbn Seb'in'in o sıralarda tanınan biri olmadığını ve eseri meydana getirdiğinde yazarın henüz yirmili yaşlarda olduğunu belirtir. Akasoy'a⁶ göre İbn Seb'in, bu soruları kendisi icat etti ve muhtemelen kitabını Fas'ta satabilmek için II. Friedrich'in sahip olduğu ün ve Hristiyanlıkla ilgili bazı uç söylemlerini kullandı (Weltecke, 2011, s.97).

İmparator II. Friedrich, Sicilya Krallığı'nda kendisine karşı isyan girişiminde buldukları için krallıktaki tüm Müslümanları Lucera şehrinde toplamıştı. Müslümanlara iç işlerinde serbestlik

tanyan II. Friedrich ayrıca onların emek ve askerlik gücünden faydalandı. Bununla birlikte Lucera'da astroloji biliminin öğretildiği bir kolej merkezi kurdu (Horst, 2009, s. 60; Yıldız, 2017, s.79).

3.3. II. Friedrich Döneminde Yapılan İlginç Deneyler

II. Friedrich, Doğulu bilginlerin ampirik (deneye dayalı) düşünme biçimini yani duyuşsal deneyim yoluyla elde edilen biliş biçimini benimsemişti. Buna göre her türlü şüphenin ötesinde kesinlik, işiterek veya dinleyerek değil; görerek, gözlemleyerek ve "gözle algılanabilen" şeyi algılayarak elde edilebilirdi (Horst, 2009, s.84; Yıldız, 2017, s.188). Bu bağlamda Mısırlı fakih Şihâbüddin Ahmed b. İdris el-Karâfi'nin II. Friedrich'in kendisine yönelttiği soruların da bulunduğu "Kitâbü'l-İstibşâr fi-Mâ Tudrikuhu'l-Ebşâr" adlı eserinde vermiş olduğu bilgiler dikkat çekicidir. II. Friedrich'in kendisine yönelttiği sorulardan bazıları şöyledir: "Kürek, mızrak gibi düz cisimlerin bir kısmı berrak suya sokulduğunda neden su yüzeyine doğru kırılmış gibi gözükür?" Bir diğer soru ise; "Konopus Yıldızı doğarken neden en yüksek durumda bulunduğundan daha büyük görünmektedir? Hâlbuki bu olayın cevabı olarak ileri sürülen nem güneyde yoktur çünkü güney bölgeleri kurak çöllerdir" şeklindedir (Sezgin, 2019, s.202).

Parmalı Fransisken rahip Salimbene, kroniğinde II. Friedrich'in yaptırmış olduğu deneye dayalı gözlem çalışmaları ile ilgili oldukça dikkat çekici bilgiler vermektedir. Salimbene, II. Friedrich'in bilim tutkusu uğruna neler yapabileceğini belirtip bu deneylerden dolayı onu adeta Deccal olarak tanımlamaktadır. Kronikteki anlatılara bakıldığında kralın merak ve tutkusunun vicdanından üstün geldiği açıkça görülebilmektedir.

Salimbene'ye göre II. Friedrich, tıpkı "Herodot'un anlattığı 'Firavun Deneyi' gibi, bahtsız bebeklerin narin bedenleri üzerinde dilbilimsel deneyler yaptı. Bakıcı annelere ve hemşirelere çocukları emzirmelerini, yıkamalarını ancak onlarla hiçbir şekilde gevezelik etmemelerini veya konuşmalarını söyledi; çünkü İbranice, Yunanca, Latince, Arapça ya da belki de doğdukları ailenin dilini konuşacaklardı. Ama boşuna çabalıyordu; çünkü çocuklar el kol işaretleri, jestler, sevinç gösterileri ve cazibeli sözler olmadan yaşayamıyorlardı" (Salimbene, 1907, s.242).

II. Friedrich, bir başka deneyde "Nicholas adında iyi bir dalgıcı çoğu zaman kendi isteği dışında denizin dibine gönderir ve o da çoğu zaman oradan geri dönmeyi başarırdı. II. Friedrich bir gün gerçekten dibe inip oradan geri dönüp dönmediğini kesin olarak öğrenmek isteyerek; altın kupasını derinliğin en fazla olduğunu düşündüğü yere attı. Böylece Nicholas daldı, onu buldu ve geri getirdi. İmparator buna hayret etti. Fakat onu tekrar göndermek istediğinde [Nicholas]: 'Beni oraya gönderme, yalvarırım' dedi; 'Çünkü denizin derinlikleri öyle karışık ki, beni gönderirsen bir daha asla geri dönemem.' Yine de İmparator onu gönderdi. Böylece [dalgıcı] orada yok oldu ve bir daha asla geri dönmedi" (Salimbene, 1907, s.242)

Salimbene, kroniğinde II. Friedrich'in yaptırdığı başka bir ilginç deneyden daha bahseder. Buna göre Kral II. Friedrich, ruhun bedenle birlikte tamamen yok olduğunu göstermek için bir insanı canlı canlı bir fiçıya kapattı. Bundan başka II. Friedrich, "bir akşam yemeğinde iki adamı çok iyi besledi. Birini hemen uyumaya, diğerini de avlanmaya gönderdi ve aynı akşam, hangisinin daha iyi beslendiğini öğrenmek isteyerek, huzurunda ikisinin de karınlarını deşitirdi. Hekimler tarafından uyuyanın lehine karar verildi" (Salimbene, 1907, s.243).

Salimbene, II. Friedrich'in meraklı ve aşırı davranışlarına örnek olarak onun saray astroloğu Michael Scot ile olan bir olayından bahseder. Buna göre "bir gün sarayındayken, astrolog Michael Scot'a gökyüzünden ne kadar uzakta olduğunu sordu. Scot ona; 'Göründüğü kadar' cevabını verdi. Bunun üzerine İmparator, onu krallığının diğer bölgelerine sanki bir keyif seyahati için götürdü ve

onu birkaç ay orada tuttu. Bu arada mimarlarına ve marangozlarına gizlice saray bölümünün tamamını alçaltmalarını emretti. Günler sonra aynı sarayda birlikte dururken Scot'a, daha önce söylediği gibi gerçekten de gökyüzünden bu kadar uzak olup olmadığını sordu. Bunun üzerine Scot, hesaplarını yaptı ve ya göğün yükseldiği ya da yerin alçaldığı yanıtını verdi. O zaman İmparator onun doğru söylediğini anladı” (Salimbene, 1907, s.244).

Salimbene, bu anlattıklarının hepsinin doğru olduğunu; çünkü bu anlatıları Messina'da yaşayan Alman bir tarikat üyesinden defalarca dinlediğini belirtir. Dönemin siyasi konjonktürü göz önüne alındığında Salimbene'nin, Papalığın ezeli rakibi olan İmparator II. Friedrich'i düşman olarak gösterip Deccal gibi nitelendirmesi çok da şaşırtıcı olmasa gerektir. Müellifin onun hakkında verdiği bilgilerin çoğunluğu abartılı ya da uydurma rivayetlerden ibaret olabileceği gibi bazı anlatılarında doğruluk payı olduğu da ihtimal dâhilindedir.

II. Friedrich, bilimsel soru ve merakına cevap alabilmek için insanlar üzerinde olduğu gibi hayvanlar üzerinde de birtakım deneyler yaptırmıştır. Örneğin; Mısır'da devekuşu yumurtalarının güneş altında kuluçkaya bırakıldığını duymuş ve bunun doğruluğunu sınamak ve görmek için bu alanda uzman olan kişileri Apulia'ya çağırmıştır. Bundan başka, akbabaların yiyeceği görme yetileriyle mi yoksa koklama yetileriyle mi bulduklarını anlamak için onların burunlarını açık bırakıp gözlerini kapattırıştır (Haskins, 2022, s.237). Friedrich'in "Kuşlarla Avlanma Sanatı Üzerine" adlı ünlü eserinde geçen ifadeler, bize onun deney ve gözlemine dayanan bir başka olayı aktarır. Buna göre kral, guguk kuşunun kendi yumurtalarını yabancı bir yuvaya bıraktığını ve onların bu şekilde türediklerini belirtir (Tez, 2014, s.121).

Aralık 1250'de vefat eden II. Friedrich'in ilme olan saygısı ve merakı, onun gayrimeşru oğlu olan Manfred'e de miras kaldı. Manfred, tıpkı babası gibi sanata ve bilime oldukça düşküdü. Şiirle uğraşır, bilim adamlarına büyük bir saygı ve sevgi beslerdi. Babası II. Friedrich döneminde olduğu gibi onun döneminde de Arapça tercüme eserleri Latinceye kazandırmak için çalışmalara devam edildi. Bu bağlamda Manfred, bazı Arapça ve Grekçe felsefe eserlerini tercüme edilmeleri için Bologna ve Paris üniversitelerine yolladı (Tez, 2001, s.259).

4. SONUÇ

Orta Çağ'da bilim ve teknik alanında dünyaya yön veren Müslümanların Sicilya'ya uzun süre hâkim olmaları Hristiyan Batı dünyası açısından başlangıçta bir toprak ve siyasi güç kaybı olarak algılanmışsa da, gerçekte Avrupa'nın ileride gerçekleştireceği Rönesans ve Reform atılımlarının temeli bu sayede atılmıştı. Zira Avrupalılar, Müslüman bilim adamlarından yalnız dönemin bilim ve tekniğini değil; kilisenin baskısıyla reddedilip yok sayılan Antik Yunan ve Roma entelektüel mirasını da yeni baştan tanıma ve öğrenme fırsatını yakaladılar. Bu minvalde eski Grekçe eserlerin pek çoğu Avrupa'da orijinallerinden değil; Arapçadan tercüme edilmiş Latince çevirilerinden okunabildi. Sicilya, Endülüs kadar yoğun olmasa da burada gerçekleştirilen tercüme ve bilimsel faaliyetler sonucu İtalyan Rönesans'ının filizlenmesini sağlayan önemli bir kilometre taşı oldu.

Sicilya'da ilmi alanlarda ortaya çıkan bu ilerleme ve gelişmeyi yalnız Müslümanlara addetmek elbette doğru veya hakkaniyetli olmayacaktır. İki buçuk asır süreyle Müslüman-Arap egemenliğinde kalan Sicilya'yı ele geçiren Normanlar, kendilerinden oldukça ileri düzeyde olduğunu gördükleri İslam kültür ve medeniyetine büyük saygı duymuşlardır. Müslümanların Sicilya'da oluşturdukları idari teşkilat ve kurumların işlevselliğini kendi dönemlerinde de devam ettirmişlerdir. Müslüman bilim adamlarına saygı duymuşlar ve sarayda görev verdikleri başta Müslümanlar olmak üzere her din ve milletten bilim adamlarına özgür bir çalışma ortamı sunmuşlardır. Böylelikle Müslüman, Grek ve Latin kültürleriyle harmanlanan Sicilya, II.

Friedrich dönemine kadar ilmi ve medeni tahribata uğramadan bilgi ve birikimin artarak devam ettiği önemli bir merkez haline gelmiştir.

II. Friedrich'in bizatihi kendisi bilime çok büyük bir merak beslemekteydi. O, sarayında himaye ettiği bilim adamlarına sağlamış olduğu desteğin yanı sıra, mektuplar ve elçiler aracılığıyla dönemin ileri gelen âlim, filozof ve düşünürleriyle fikir alışverişi yapmaktan hiçbir zaman geri durmadı. II. Friedrich'in bilime olan bu sonsuz ilgisi, Sicilya'nın Doğu'dan Batı'ya açılan entelektüel bir kapı olarak işlevselliğini sürdürmesine olanak sağladı.

Son olarak belirtmek gerekir ki; sarayında bir harem ve dans eden Arap kadınlar bulundurduğu için Papalık tarafından sapkın hatta Müslüman olmakla suçlanan II. Friedrich, yaşadığı dönemin çok ilerisinde bir düşünce yapısına sahip olmasının bedelini tüm hayatı boyunca bu tip iftira ve suçlamalarla mücadele ederek ödemiştir. Sicilya üzerinde kendisiyle bir nüfuz ve hâkimiyet mücadelesine girişmiş bulunan Papalığın bu durumu aleyhine bir propaganda malzemesi olarak kullanması bir yana; Friedrich'in başta Sicilya olmak üzere İtalya'da temellendirdiği bu ilmi faaliyetler gelecekte meyvelerini fazlasıyla verecektir.

Geliş Tarihi Kabul Tarihi Yayın Tarihi	09 Kasım 2023 23 Aralık 2023 31 Aralık 2023
Yazar Katkısı	Ergun ÜSTÜN (%100)
Hakem Değerlendirmesi	Çift taraflı kör hakemlik
Etik Onay	Bu makale, insan veya hayvanlar ile ilgili etik onay gerektiren herhangi bir araştırma içermemektedir.
Çıkar Çatışması	Yazar çıkar çatışması bildirmemiştir.
Finansal Destek	Yazar bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir
Telif Hakkı & Lisans	Yazar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmalarını CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanır. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.tr
Submission Acceptance Publication	09 November 2023 23 December 2023 31 December 2023
Author Contribution	Ergun ÜSTÜN (100%)
Peer-review	Double-blind peer review
Ethical Approval	This article does not contain any studies with human participants or animals performed by the authors.
Conflicts of Interest	The author declares that there is no conflict of interest.
Grant Support	The author received no financial support for the research, authorship and/or publication of this article.
Copyright & License	Author publishing with the journal retain(s) the copyright to their work licensed under the CC BY-NC 4.0. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

KAYNAKÇA | REFERENCES

- Abulafia, D. (1988). *Frederick II A Medieval Emperor*. New York: Oxford Uni. Press
- Abulafia, D. (1994). Ethnic variety and its implications: Frederick II's relations with Jews and Muslims, *Intellectual Life at the Court of Frederick II Hohenstaufen*, (Ed. William Tronzo), Hanover and London, 213-224
- Ahmad, A. (1975). *A History of Islamic Sicily*, Edinburgh
- Akasoy, A.A. (2008). Ibn Sab'in's Sicilian questions: the text, it's sources, and their historical context. *AL-QANTARA*, XXIX 1, 115-146. Erişim adresi: <https://al-qantara.revistas.csic.es/index.php/al-qantara/article/view/51/45>
- Allshorn L. (1912). *Stupor Mundi*, London: Martin Secker
- Amari M. (1872). *Storia dei Musulmani di Sicilia*, V. III, Floransa
- Çekiç, A. (2017). Eyyubi-Haçlı ilişkilerinden bir kesit: paylaşılamayan Kudüs'ü paylaşan liderler (el-Melik el-Kamil ve II. Friedrich). *Cappadocia Journal of History and Social Sciences*, 9, 82-89
- Çekiç, A. (2020). Kudüs'ün gölgesinde Eyyübi-Haçlı ilişkileri 1171-1250 (Savaş, Diplomasi ve Barış), İstanbul: Gece Kitaplığı.
- Delle Donne F. (2019) "Fibonacci e il metodo di indagine scientifica nell'ambiente dell'imperatore Federico II di Svevia", *Spolia*, 1-15
- Federico II di Svevia, (2011). *De Arte Venandi Cum Avibus*, (Trs. Anna Laura Trombetti Budriesi) Roma-Bari: Laterza
- Francesco G. (1958) Frederick II and Moslem Culture. *East and West*, 9(1/2), 53-61. Erişim adresi: <https://www.jstor.org/stable/29753972>
- Haskins, C.H. (2022). *On İkinci Yüzyıl Rönesansı*, (Çev. Bağış Alper Kovan; Dorukhan Sacit Nar), İstanbul: Selenge Yayınları
- Haskins, Charles H. (1921). Michael Scot and Frederick II. *The University of Chicago Press*, 4(2), 250-275. Erişim adresi: <https://www.jstor.org/stable/224248>
- Hunke, S. (1975). *Avrupa'nın Üzerine Doğan İslâm Güneşi*, (Çev. Servet Sezgin), İstanbul: Bedir Yayınevi
- İbn Seb'in. (2013). *Sicilya Cevapları*, (Çev. Şerafeddin Dervişoğlu), İstanbul: Büyüyenay Yayınları.
- Kantorowicz, E. (1957). *Frederick the Second 1194-1250*. New York
- Masson G. (1957). *Frederick II of Hohenstaufen A Life*. London
- McClenon R.B. (1919). Leonordo of Pisa and his Liber Quadratorum, *The American Mathematical Monthly*, 26(1), 1-8. Erişim adresi: <https://www.jstor.org/stable/2974039>
- Moreno, M.M. (2007). Sicilya'da Müslümanlar, (Çev. Abdulhalik Bakır; Aydın Çelik), *Fırat Üniversitesi Orta Doğu Araştırmaları Dergisi*, V(1), Elazığ, 165-229. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1670486>
- Nicholas of Jamsilla, (2016). *The Chronicle of Nicholas of Jamsilla 1210-1258: Frederick, Conrad, Manfred*, (Trs. Louis Mendola), New York

-
- Salimbene (1907). *From St. Francis to Dante: Translations from the Chronicle of the Franciscan Salimbene (1221-1288)*, (Trs. G. G. Coulton) London
- Sezgin, F. (2019). *Tanınmayan Büyük Çağ*. İstanbul: Timaş Yayınları
- Şahin, S. (2016). *Sicilya'da Normanlar ve Müslümanlar*. İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları
- Tekin, K. (2020). Orta Çağ'da çok yönlü bir bilim insanı: Michael Scot. *Ortaçağ Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 104-112. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1168829>
- Tez Z. (2001). *Bilim ve Teknikte Ortaçağ Müslümanları*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım
- Tez, Z. (2014). *İslâm'ın Batı Cephesi*. İstanbul: Hayykitap
- Üstün, E. (2022). *Sicilya'da II. Friedrich ile Papalık Arasındaki Hâkimiyet Mücadelesi*, İstanbul: Kriter Yayınevi
- Üstün, E. (2023). II. Friedrich'in İtalya siyaseti: Lombard komünleri mücadelesi, *Tarihin Peşinde Uluslararası Tarih ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 29, 37-62. Erişim adresi: <https://www.tarihinpesinde.com/dergimiz/sayi29/04.pdf>
- Watt, W.M. (2013). *İslam'ın Ortaçağ Avrupası Üzerindeki Etkisi*, (Çev. Ümit Hüsrev Yolsal), Ankara: BilgeSu
- Weltecke, D. (2011) "Emperor Frederick II, "Sultan of Lucera", "Friend to the Muslim", *Cultural Transfers in Dispute*, (Ed. Jörg Feuchter, Friedhelm Hoffman and Bee Yun), Frankfurt, 85-106
- Yıldız, Y. (2017). Filozof Kral II. Friedrich: kutsal Roma-Germen imparatoru II. Friedrich (1194-1250) ve İslam bilim mirası. *History Studies*, 9(1), 175-198. doi: [10.9737/hist.2017.519](https://doi.org/10.9737/hist.2017.519)

EXTENDED SUMMARY

Sicily, the largest island in the Mediterranean, undoubtedly possessed a rich socio-cultural history alongside its ancient past. Prior to the reign of Sicily's main subject, King Frederick II, the island had successively been under the rule of Muslims and Normans. This circumstance, occurring in Sicily where Eastern and Western cultures merged, played a significant role in establishing a culture of tolerance that extended beyond its time. During this period, the Western world lagged behind in terms of knowledge, while Muslims took the lead in shaping the world in various fields such as science, technology, culture, art, literature, and more. In this context, after Al-Andalus, Sicily stood as another place where Muslims coexisted with the Western world, facilitating the transmission of the East's scientific and cultural knowledge to Europe.

The designation of Sicily's King Frederick II as the "wonder of the world," meaning "stupor mundi," was not without reason. King Frederick II was an intellectual ruler ahead of his time, harboring an insatiable curiosity for science. The fundamental reason behind his upbringing in this intellectual environment was his upbringing in Sicily, where Muslim culture and civilization prevailed. He had been immersed in the Muslim world since childhood, learning Arabic in the process.

In the era following the Normans, during the reign of King Frederick II, scientific and intellectual life continued in Sicily. King Frederick II, influenced by his mother and his grandfather II. Roger, showed respect for Muslims and scientists. He provided opportunities for all scientists, regardless of ethnic or religious identity, and was himself an enlightened personality with a keen interest in science. His passion for science and curious nature played a crucial role in the blossoming of the Renaissance, especially in Italy through Sicily. While the contribution of King Frederick II and Sicily to science in Europe may not be as significant as Al-Andalus, it is undoubtedly noteworthy. The translation activities carried out here, especially the transfer of works from Arabic, the scientific language of the time, to Latin, added significant value to the era. This study will examine and discuss King Frederick II's curiosity for science and the scientific and cultural activities that took place in Sicily as a result.

In the Middle Ages, the Muslims, who shaped the world in science and technology, established their dominance in Sicily for about two centuries. While initially perceived by Westerners as a politically lost territory, in reality, it laid the foundations for the future Reform and Renaissance that Europe would experience. Europeans not only gained knowledge of contemporary science and technology from Muslim scientists but also had the opportunity to learn the forgotten ancient Greek heritage. In this context, many ancient Greek works were acquired in Europe not from their original sources but through translations from Arabic to Latin. Although not as intense as in Al-Andalus, Sicily became an important milestone in the blossoming of the Italian Renaissance through translation and scientific activities conducted here.

Attributing the progress and development in the field of knowledge in Sicily solely to Muslims would not be entirely accurate. After the Muslim rule, the Normans, who took control of Sicily, held great respect for the advanced Islamic culture and civilization. They continued the functionality of the administrative institutions established during the Muslim period. They respected Muslim scientists and provided a free working environment for all scientists, primarily Muslims, whom they employed in the palace. Thus, Sicily, harmonized with Greek and Latin culture, became an important center where knowledge and accumulation continued to grow without experiencing significant intellectual destruction until the era of Frederick II.

King Frederick II himself had a great passion for science. He not only provided a free-thinking environment and support for scientific activities in his palace but also engaged in intellectual exchange with important philosophers and thinkers of his time through letters and envoys. King Frederick II's infinite curiosity and interest in science allowed Sicily to function as a gateway for the East to open up to the West, maintaining its functionality.

SON NOTLAR

¹ II. Friedrich ve Sicilya hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. (Üstün, 2022)

² Sicilya'da Normanlar ve Müslümanlar dönemi hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. (Şahin, 2016).

³ Michael Scot hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. (Haskins, 1921, pp. s. 250-275; krş. Tekin, 2020, ss. 104-112).

⁴ II. Friedrich'in Faenza kuşatması hakkında bkz. (Üstün, 2023, s. 52).

⁵ II. Friedrich'in VI. Haçlı Seferi ve el-Kâmil ile olan siyasi ilişkisi hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. (Çekiç, 2020, s. 219-229).

⁶ Akasoy'un çalışması hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. (Akasoy, 2008, pp. 115-146).